

TEKSTI TAINA TELLMAN KUVAT ARTO VUOHELAINEN

Onnen kaupat

Ann-Sofie Nordman ja Jan-Erik Romo ostivat unelmiensa talon näkemättä kertaakaan sisälle. Autiotalosta tuli omin käsin remontoitu koti, jonka tyyli on kestänyt hienosti aikaa.

Amerikan villat rakennettiin Billnäsin ruukin työntekijöiden asunnoiksi 1910–20-luvulla. Janne on laskenut, että kotitalossa on 224 ikkunaruuua.

TERVETULOA!

KOTI Amerikan villaksi kutsuttu omakotitalo Billnäsin Pentbyssa valmistui 1923. Arkkitehti Max Frelanderin piirtämässä talossa on viisi huonetta ja keittiö, yhteensä noin 170 m².

ASUKKAAT Rakennussuojelun ja restauroinnin ammattilainen Jan-Erik "Janne" Romo, taidekäsitöläinen ja Kompaniet-liikkeen yrittäjä Ann-Sofie Nordman, Björn, 18, sekä kissat Wilma ja Freja. Sonja-tytär opiskelee Helsingissä.

Keittiön puuhella muurattiin vanhalle paikalleen. Astiakaappi nikkaroitiin vintiltä löytyneiden ikkunanpuitteiden ympärille. Takana nousevat portaat yläkerhoon, jossa on muun muassa makuuhuone. Aiemmin ylös johtivat vain kapeat tikapuut.

Kahvassa keikkuvat laukut Ann-Sofie on tehnyt kierrätysmateriaaleista.

Olohuone avautuu talviseen puutarhaan. Kaupunki on lähellä, mutta talo kuin maalla omasa rauhassaan.

Ann-Sofien eteiseen ja keittiöön maalaama ruutulattia on ehtinyt kulua kauriisti kulkureiteiltä.

STITTE SIIS TALON NÄKEMÄTTÄ, KANNATTIKO?

Ann-Sofie: "Olin isäni **Stig Nordmanin** kanssa pitkään se raillut Pentbyn Amerikan villoja Karjaan ja Billnäsin rajalla. Viehättävät talot olivat olleet vuosikymmeniä tyhjillään. Ovissa ja ikkunoissa oli vanerilevyt, ja ikkunalaudoitukset olivat rikki. Vaaleanpunaisista seinistä oli enää häivähdyksi jäljellä. Isäni aloitteesta Fiskars-yhtiö teki vuonna 1990 päätöksen säilyttää ja myydä omistamansa talot, joten olin Janneen kanssa yhden niistä sokkona. Emme tosin tienneet, miltä talo näyttäisi sisältä."

Janne: "Villoissa ovat asuneet muun muassa Billnäsin tehtaalla työskennelleet huonekalupuusepät perheineen. Talot kutsuttiin Amerikan villoiksi tyylinsä takia. Ruutuilat kunnat ja katot ovat suomalaisittain harvinaisia. Arkkitehti **Max Frelanderin** suunnittelemissa uniikkeissa villoja oli koko kotoon 19, mutta osa on jo purettu."

Ann-Sofie: "Talomme oli kamalassa kunnossa. Lattiat olivat täynnä rojua, vanhoja sanomalehtiä ja patjoja. Seinissä oli kuitenkin jälkiä rappauksista, jotka olivat selvästi olemassa aikoinaan hienot."

MITEN AUTIOTALO MUUTTUI KODIKSI?

Ann-Sofie: "Meillä on puolet neljän perheen talosta: kaksi sisäänkäyntiä, kaksi keittiötä, kaksi isoa eteistä sekä olo- ja makuuhuone. Huonejärjestys pysyi melkein ennallaan, mutta meidän eteisistä nappasimme hiukan lisäneliöitä keittiöiden alkurakenteisiin, jotta saimme lastenhuoneet. Tyhjälle ullakolle rakennusimme makuuhuoneen, kylppärin ja oleskelutilaa."

Ennen kuin keittiötä oli ehditty edes suunnitella, Fiskarsista löytyivät vanhat kaapit, jotka sopivat täsmälleen paikalleen. Taso on tehty tammilaudoista. Kissoja Wilmaa ja Frejaa kiinnostaa aina, mitä Ann-Sofie puuhaa keittiössä.

"OLEMME HYVÄ TIIMI.
TOINEN PESEE 224 IKKUNARUUTUA
SISÄLTÄ JA TOINEN ULKOA."

"HALUAMME VÄLITTÄÄ
LAPSILLEMME EKOLOGISTA
ASUMISEN MALLIA."

Vanhoista ikkunoista rakennettu kasvihuone on paussin paikka sekä kesällä että talvella. Kylmällä säällä mukaan otetaan viltit ja taljat.

Tästä en luopuisi

Ann-Sofien suvussa on ollut käsityöläisiä ja muotoilijoita monessa sukupolvessa. Hänen isänsä hopeaseppä Stig Nordmanin tekemissä hopeakoruissa on käytetty kaikkia suomalaisia puulajeja. Korut on tehty Fiskarsin näyttelyyn 1990-luvulla.

Janne: "Teimme mahdollisimman paljon itse, sillä olemme molemmat käsityöläisiä ja arvostamme itse tehtyä. Ann-Sofien isä Stig oli erinomainen apu, mutta lisäksi meillä oli työmiehiä. Vaikka talo oli edullinen, kaikki piti rakentaa uudestaan lattiasta kattoon.

Muutimme uuden kodin yhteen huoneeseen heti, kun se oli mahdollista. Ensimmäisenä iltanamme raahasimme huoneeseen patjat ja jääkaapin, avasimme kylmenneen skumppapullon ja ajattelimme, että kohtahan talo on valmis. Olimme tosi innoissamme emmekä ymmärtäneet olevamme yhä alkumetreillä."

MITEN SISUSTUS SYNTYI?

Ann-Sofie: "Meille oli tärkeää tehdä koko remontti mahdollisimman ekologisesti ja kierrättäen. Kotimme sisustus on kokoelma vanhoja, kunnostettuja ja itse tehtyjä huonekaluja. Onneakin oli matkassa. Keittiön kokopuiset kaapit löytyivät Fiskarsista roskalavalta ja sopivat mitoiltaan suoraan keittiöön.

Olen aina rakastanut värejä: terrakottaa ja vihreää. Siksi väreissä ei säästely, vaan niitä on sekä seinissä että huonekaluissa. Valkoinen koti ei ole meidän juttumme.

Janne: Ann-Sofien värisilmä on ihan huippu. Meillä on yhä samat värit ja mööpelit kuin tänne muuttaessamme parikymmentä vuotta sitten, emmekä ole kyllästyneet. Värit pysyvät, vaikka huoneiden käyttötarkoitukset vaihtuvat. Pintojen pitää kestää, vaikka kuluminenkin saa näkyä.

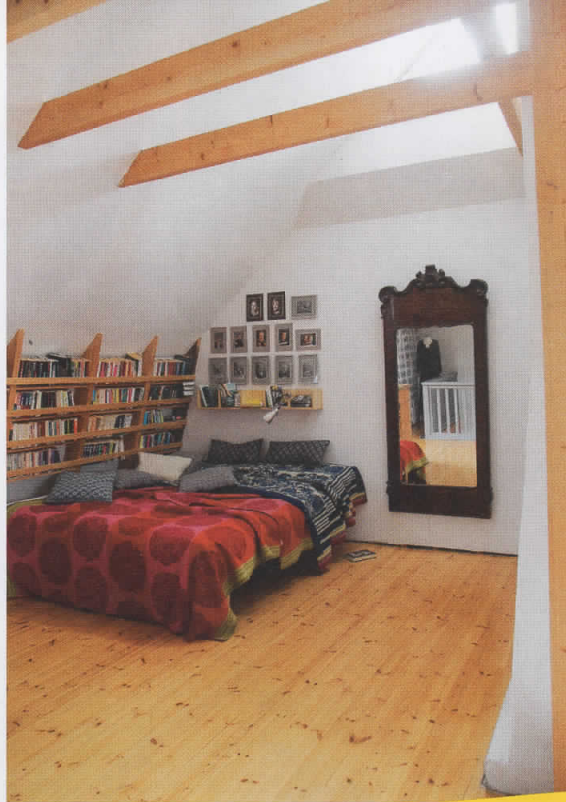
Pinnatuoleissa näkyy kolmen sukupolven kädenjälki. Ann-Sofien Stig-isä suunnitteli ne, hänen faffansa nikkaroi ja Ann-Sofie kunnosti. Kalat kehyksissä ovat Gösta Sundmanin kirjasta vuodelta 1883.

Keittokirjat ja astiat ovat itse tehdyssä kirjahyllyssä. Tuoli on yhdestä puusta moottorisahalla koverrettu, ja rahi on ratas Vöyrin vanhasta myllystä. Norppa-juliste on Erik Bruunin.

Makuuhuoneen sänky on peitelty Oleanan villapeittoilla. Katonlappien alla on sopiva paikka kirjahyllylle.

Ann-Sofie on taitava tekemään herkullisia väriyhdistelmiä. Olohuoneen sohva kutsuu lähinnä talvisin. Kesäisin sille ei ennätkukaan.

SISUSTUKSESTA TULI KERRALLA
HYVÄ: SE ON KESTÄNYT AIKAA
JO RUNSAAT 20 VUOTTA.

Ann-Sofie Nordman ja Janne Romo arvostavat itse tehtyä.

TULIKO MATKAN VARRELLA MOKIA?

Janne: "Emme saaneet koskaan valmiiksi yläkerran kylpyhuoneen päällä olevaa parvea. Sinne kasautuu tavaraa."

Ann-Sofie: "Vanhoissa taloissa on ikuinen säilytysongelma, joten parvesta tuli harmikseni enemmän varasto kuin mukava oleskelupaikka."

VIELÄKÖ REMONTTISORMI SYYYHÄÄ?

Ann-Sofie: "Vanhassa talossa on aina tekemistä. Sisäovet pitäisi rapsuttaa, julkisivun aurinkoiselta puolelta kitkkeitä, ikkunoita ja lastenhuoneita muokata. Tytär on jo muuttanut pois, ja muutaman vuoden kuluttua poikakin pakkalee laukkujaan. Kodinhoitohuone on haaveeni siinä missä kunnan ruokakomeroikin. Maakellarikin meillä olisi, jos sen kunnostaisi."

Janne: "Remontoinnin lisäksi talossa riittää pestävää, siivouksia ja ikkunaruutuja on 224. Minä pesen ulkopuolelta ja Ann-Sofie sisäpuolelta. Olemme muutenkin hyvä tiimi. Ann-Sofie tekee suunnitelmia ja hienosäätöä, minä hoidan kaikkien keammat hommat ja olen remonttireiskana."

ENTÄ KUN PAKKANEN PAUKKUU?

Janne: "Olemme opetelleet sietämään talvella viileää. Sisäilman lämpötila on 18 astetta, ja aamulla joskus viisikin astetta vähemmän. Meidän ei kuitenkaan tarvitse olla t-paidassa sisällä. Tykkäämme lämmittää puilla, talviaikaan kulutus on pesällinen päivässä. Keittiön puuhella on toinen juttu, se pesä tuntuu olevan pohjaton."

Ann-Sofie: "Samassa talossa on asuttu ennenkin pakkasella. Ajattelemme, että jos silloin on pärjätty, nytkin kyypärjätään. Tykkään sitä paitsi kutomisesta ja rakastan villalaneuleita. Aina voi laittaa jalkaan tuplavillasukat!" ●